

Станислав ПЕТКОВСКИ

КОГА НАРОДОТ МОЖЕ ДА БИДЕ ОВЦА?

За жал, морам да се вратам на еден наслов кој пред неполни две години го наменив за една книга која ги разработуваше погрдните зборови. Имено, поттикот за таа книга го најдов во односот на светот кон нас и кон поимот Балканци, особено изминатите петнаесет години (од 1990-2005). Случувањата на овој простор само ја продолжуваа агонијата на народите кои тука се наоѓаа, се вкрстуваа разни интереси и опции, а народот (читај Балканците) го влечеа "најдебелиот стап".

Коментарот беше за насловот на книгата "Кога мечката е свиња?". Насловот на книгата го изведов токму од фактот дека секој немоќен ловец кој сака да лови, и тоа мечка, на крај ќе види дека мечката излегува како "победник". Кога мечката ќе излезе како победник, не му останува ништо друго туку да ја нарече СВИЊА. Но, сега е прашањето, дали и со свињата има слично искуство?

Употребата на ваквиот збор (погрден) ја доведува во преден план неспособноста на изговарачот кој лови мечка, а во втор план, немањето увид во сопствената неспособност за ловење. Така, погрдниот збор станува важен сегмент од СОПСТВЕНИОТ НЕУСПЕХ, станува оправдување, канализирање на бесот и илустрација на неспособноста. Се разбира дека погрдниот збор се употребува и на поинаков начин и тоа како фолклор, стил, или во недостаток на зборови, честа метафора за објаснување на појавите. Така, анализата на погрдните зборови може да ни укаже за личноста на изговарачот.

Се чини дека најраширен збор во однос на објаснувањето на појавите кои се случуваат кај нас овие 15-16 години е зборот ОВЦА, или множина ОВЦИ, како припадност на "колективитет".

Секој знае дека овците многутрано се користат (експлоатираат), бидејќи се крајно економични и издржливи.

ПРЕДНОСТИ: Даваат млеко, волна, јадат еднообразно, јадат она што е дадено од природата, издржливи се и секогаш одат позади предводникот, доколку имаат своно околу вратот дури и во пропаст, мирни се, не гризат, не се ритаат... и по потреба БЛЕАТ (беее...беее), дури и кога ги јаде ВОЛКОТ.

НЕДОСТАТОЦИ: Интелигенција имаат, но не ја употребуваат. Не покажуваат лојалност кон овчарот. Не покажуваат меѓусебна загриженост и помагање.

Често сме сведоци себе да се нарекуваме ОВЦИ, другиот до нас или, пак, кога нема да покажеме личен интегритет да се прекориме: "Е, баш сум ОВЦА!"

Ваквата кондензирана метафора, во последно време, најчеста е кога се опишува народот во нашата држава и тоа кога еден дел од истиот народ критички се осврнува на другиот дел од народот. За што се работи?

Доколку луѓето во Македонија, и покрај понудените неповолни решенија за живот, и покрај драстичното опаѓање на стандардот ги слушаат своите предводници и нивното СВОНО и веруваат некритички во него, останатите кои слушаат некое друго СВОНО (со друг тон) ги обвинуваат првите дека се овци. Првите ги обвинуваат вторите дека, исто така, се овци. Така,

иако се работи за ВЕРУВАЊЕ, тие, двете групи (а може да има и повеќе групи), се обвинуваат меѓу себе и се нарекуваат така, за на крај, и едните и другите, да утврдат дека само слушале тонови и останале без волна.

Но, доколку цело време сите меѓусебно се нарекуваме овци, на крај едни со други ќе се убедиме дека сме ОВЦИ (метафорично). Така, меѓусебните обвинувања би продолжиле во недоглед доколку не се појави ВОЛКОТ, или не дојде некој друг кој ќе не убеди дека е "овчарот".

БИСЕРИ КОИ ОДАТ ВО ПРИЛОГ:

- Тука се вбројуваат голем број ветувања од водачите, кои не се оствариле.

- Начин на кој ги прифаќаме туѓите инструкции или интервенции (од типот: "Дали од дома јаже да донесеме или...").

- Односот на сопствената црква кон актуелноста која не опкружува. Токму во овој период се заговара "контактот со душата", или бесплезни анализи што треба и што би било најдобро, отколку таа да е иницијатор за поголемо хомогенизирање, поврзување, наталитет, почитување на особености, навик и ритуали на нејзините верници во вакви услови.

- Односот на медиумите кон државјанствата и границите. Имено, што ќе се случи кога ние би сакале во Македонија да се населат 450.000 наши браќа Белоруси. Каква ќе е тогаш демографската карта на Македонија?

Би можел да наредам уште стотина БИСЕРИ на кои ние НЕ РЕАГИРАМЕ, веруваме во СВОНОТО и најпосле СЕ ПРЕПУШТАМЕ.

И, доколку се случува тоа

перманентно, со години, прашањето логично се наметнува, кога народот може да биде ОВЦА? (метафорично како погрден збор).

Заклучокот следува:

Кога: НЕКРИТИЧНО ВЕРУВА, А НЕ ПРЕЗЕМА НИШТО!

Кога: МИСЛИ ДЕКА СЕКОГАШ ТОЈ ДРУГИОТ ДО НЕГО ТРЕБА ДА ПОКРЕНЕ НЕШТО!

Кога: САМ СЕБЕСИ СЕ ВРЕДНУВА ДЕКА НЕ МОЖЕ, НЕ ЗНАЕ, ИЛИ ДЕКА НЕМА ЕДИНСТВО!

Кога: СЕ ПРЕПУШТА НА ШАРПЛАНИНЕЦОТ!

Кога: ВЕРУВА ДЕКА ПРАВДАТА Е ВСЕЛЕНСКА ПОЈАВА!

Кога: НЕ Е ПОВРЗАН МЕЃУ СЕБЕ! (РАЗЕДИНЕТ)

Кога: МИСЛИ ДЕКА АКО ГО БРАНИ СВОЕТО Е АГРЕСИВЕН!

Кога: ВЕРУВА ДЕКА САМО ОВЧАРОТ МОЖЕ ДА ГО ВОДИ!

Кога: ЗА ТОА СЕ ВИНОВНИ ОСМАНЛИИТЕ, КОИ НИ ИЗВРШИЛЕ УВОЗ НА ПОВОРКАТА: "НАВЕДНАТА ГЛАВА САБЈА НЕ СЕЧЕ!"

За среќа, актуелно, последните десетлетија, кај нас имаме генерации кои реагираат, критички се осврнуваат на своноњето на разни големи "свона", користат туѓи искуства и не се препуштаат... на судбината. Но, сепак е корисно да се потсетиме на нашата "традиција" од минатото. Тогаш разни поробувачи не нарекувале и не третираа како ОВЦИ и било потребно многу време (векови) за да се ослободиме од нив, или да не ослободат други владетели.

Токму поради тоа, потребно е да направиме сопствен рекапитулар до каде сме во својата "еволуција" од вековно ПОРОБЕН НАРОД до ДРЖАВА, за да не поминат векови, или "не дај Боже" да не ослободи некој трет.